

I am a Boy, and These are My Clothes

R' Mike Moskowitz Scholar-in-Residence for Trans and Queer Jewish Studies at CBST

The Wexner Foundation 2018

Purim is a story about the shift from living with a hidden identity to coming out as truly oneself. What might it teach us about the role of clothing, either concealing or expressing gender identity?

Shulchan Arukh, Orach Chayim 696:8

It is permissible to marry on Purim...That which there is a custom to wear masks on purim and men to wear women's clothing and women to wear men's clothing is not prohibited because the only intention is for happiness and so too to wear [garments] that contain rabbinically forbidden mixtures. There are those who say that it is forbidden, however the custom is like the first position.

אורח חיים תרצ"ו:ח'

(ח) מותר לישא אשה בפורים:
הגה... מה שנהגו ללבוש
פרציפים בפורים וגבר לובש
שמלת אשה ואשה כלי גבר אין
איסור בדבר מאחר שאין מכוונין
אלא לשמחה בעלמא וכן
בלבישת כלאים דרבנן וי"א
דאסור אבל המנהג כסברא
הראשונה :

Deuteronomy 22:5

(5) A woman must not put on man's apparel, nor shall a man wear women's clothing; for whoever does these things is abhorrent to the Lord your God.

דברים כ"ב:ה'

(ה) לֹא-יְהִיָּה כְּלִי-גִבּוֹר עַל-אִשָּׁה
וְלֹא-יִלְבֹּשׁ גִּבּוֹר שְׂמֹלֶת אִשָּׁה כִּי
תוֹעֵבֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל-עֵשָׂה
אֲלֶיהָ: (פ)

Shulchan Arukh, Yoreh De'ah 182:5

(5) A woman may not clothe herself in men's clothing, e.g. put on her head a mitre or helmet, or wear armor, and so on (Rama: from that which men wear in accordance with the local custom (Tur)) or shave her head like a man. A man may not clothe himself in the clothes of a woman, e.g. wear colored clothing or golden ornaments in a place where only women wear those things. (Rama: Even wearing just one of the garments is forbidden, even if it is apparent by his other garments that this is a man or a woman (Beis Yosef).)

Genesis 3:11

(11) Then He asked, "Who told you that you were naked? Did you eat of the tree from which I had forbidden you to eat?"

Chullin 139b:37

From where in the Torah, [do I know] Haman? "of the tree" (Genesis 3:11)

Regel Yeshura

With the sin of Adam, three "Alephs" were lost. They are:

יורה דעה קפ"ב:ה'

(ה) לא תַעֲדָה אִשָּׁה עֲדֵי הָאִישׁ, כְּגוֹן שֶׁתָּשִׂים בְּרֹאשָׁהּ מִצְנָפֶת אוֹ כּוֹבַע אוֹ תַלְבַּשׁ שְׂרִיּוֹן, וְכִיּוֹצֵא בּוֹ מִמְלַבְּוֹשֵׁי הָאִישׁ לְפִי מִנְהַג הַמָּקוֹם הַהוּא, (טור) אוֹ שֶׁתַּגְלִחַ רֹאשָׁהּ כְּאִישׁ. וְלֹא יַעֲדָה אִישׁ עֲדֵי אִשָּׁה, כְּגוֹן שֶׁיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי צְבָעוֹנִים וְחָלִי זָהָב בְּמָקוֹם שֶׁאֵין לּוֹבְשֵׁי אוֹתָם הַכֵּלִים וְאֵין מְשִׁימִין אוֹתוֹ הַחָלִי, אֶלֶּא נָשִׁים. הִגָּה: וְאֶפְלוּ בְּאֶחָד מִן הַבְּגָדִים אֲסוּר, אִף עַל פִּי שֶׁנִּפְרָים בְּשָׂרָר בְּגָדֵיהֶם שֶׁהוּא אִישׁ אוֹ אִשָּׁה (בֵּית יוֹסֵף).

בראשית ג':י"א

(יא) וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עִירָם אֶתָּה הִמְנֵה עַץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתָ אֶכְלֶה מִמֶּנּוּ אֶכְלֹתָ:

חולין קל"ט ב:ל"ז

המן מן התורה מנין (בראשית ג, יא) המן העץ

רגל ישרה מ'א א'נ

רהכי בחטא אדם נחסרו שלשה אלפיי"ן דהיינו: א' מן אד"ם, וא'

"Aleph" from "Adam/Person",
"Aleph" from "Emes/Truth", and
from "Adoni/G-d" and what
remains is "Blood", "Death", and
"Judgment".

מן אמ"ת, וא' מן אדנ"י, ונשאר
ד"ם מ"ת די"ן.

Niddah 31a:26

There are three contributors
(partners) in [forming] a person:
G-d, a father, and a mother.

נדה ל"א א:כ"ו
שלשה שותפין יש באדם הקב"ה
ואביו ואמו

Proverbs 16:28

(28) A shifty man stirs up strife,
And a querulous one separates his
friend.

משלי ט"ז:כ"ח
(כח) אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן
וְנִרְגַּף מִפְּרִיד אֱלוֹף:

Rashi on Proverbs 16:28:1

Through dishonesty, G-d is
separated from us.

רש"י על משלי ט"ז:כ"ח:א'
(א) ונרגן מפריד אלוף. וע"י ריגונו
ותרעומתו מפריד ממנו אלופו של
עולם:

Tzemach Tzadik

There [in the garden they] transgressed
the command from G-d and gave way
to the power of impurity. And I (G-d)
and he cannot dwell together. Through
this the Divine light wasn't revealed.

צמח צדיק בראשית
ששם עבר על ציווי הקב"ה
ומסתמא השרה שם כח
הטומאה ואין אני והוא יכולין
לדור (סוטה ה) ועל ידי זה לא

תגלה עליון שם אור השכינה

Degel Machaneh Ephraim

And this is what is meant by "When Adar enters (we increase in joy), because the word "A'dar" joins the One of the Universe with "Dar" dwelling, which is the Divine Presence. We increase with joy because we fix all of the judgments (negative consequences).

דגל מחנה אפרים ליקוטים
וזו משנכנס אדר שהיא תבת א'
דר שמיחדים אלופו של עולם עם
דר שהיא השכינה דירה עלאה
הנקרה אדני אז מרבין בשמחה
שנמתקין כל הדינים

Rashi on Deuteronomy 22:5:3

(3) FOR כי תועבת This implies that the Torah forbids only the wearing of a garb that leads to abomination (unchastity) (Sifrei Devarim 226:1).

רש"י על דברים כ"ב:ה':ג'

(ג) כי תועבת. לא אָסְרָה תוֹרָה
אֶלָּא לְבוֹשׁ הַמְּבִיא לְיַדֵּי תוֹעֵבָה
(עי' ספרי):

Rashi on Deuteronomy 22:5:1

(1) לא יהיה כלי גבר על אשה so that she look like a man, in order to consort with men, for this can only be for the purpose of adultery (unchastity) (cf. Sifrei Devarim 226:1; Nazir 59a).

רש"י על דברים כ"ב:ה':א'

(א) לא יהיה כלי גבר על אשה.
שְׂתֵּהָא דוֹמָה לְאִישׁ, כְּדֵי שְׂתִילַךְ
בֵּין הָאֲנָשִׁים, שְׂאִין זֹו אֶלָּא לְשֵׁם
נְאוּף (עי' ספרי):

Genesis 27:27

(27) and he went up and kissed him.

בראשית כ"ז:כ"ז

(כז) וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁקֶלְלוּ וַיִּרַח אֶת־רַיְחִי

And he smelled his clothes and he blessed him, saying, “Ah, the smell of my son is like the smell of the fields that the LORD has blessed.

בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רִיחַ רֵיחַ
בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר יְבָרַכְנוּ יְהוָה:

Rashi on Genesis 27:27:1

(1) וירח וגו' Surely there is no more offensive smell than that of washed goat-skins! But Scripture implicitly tells us that the perfume of the Garden of Eden entered the room with him (Genesis Rabbah 65:22).

רש"י על בראשית כ"ז:כ"ז:א'

(א) וירח וגו' וְהֵלֵא אֵין רֵיחַ רַע
יֹתֵר מִשְׁטָף הָעֵזִים? אֶלָּא מְלִמַּד,
שְׁנִכְנֶסָה עִמּוֹ רֵיחַ גַּן עֵדֶן;